

Şol gözeliň goşa gara haly bar...

Category: Kitapcy, Psihologiya

написано kitapcy | 22 января, 2025

Şol gözeliň goşa gara haly bar... ŞOL GÖZELIŇ GOŞA GARA HALY BAR...

Gündogarda, şol sanda biziň halkymyzyň arasynda, yüz-gözdäki, umuman ynsan bedenindäki meňleriň hem özboluşly ýorgudy bar.

«Agzy meňli aşa ýakyn, eli meňli işe» biziň ilimizde ýörgünlilikten ýorgutlardan biri. Ýogsa-da esewan bolan bolsaňyz, hind filmlerinde ýaş-söýüşýänleriň rolunu oýnaýan aktrisalaryň köplenç iki gözünü aralygynda, käte-de çat maňlaýynda meň goýyarlar. Meň baradaky rymlardan bihabarlar üçin bu ýone şeýle gahrymanyň görküne bezeg berjek bolup ediläýen ýaly bolup görünýär. Hakykatda bolsa her meňiň öz ýorgudy bar. Meň ýorgudyny bilyänler üçin ol eýýäm gahrymanyň gylyk-häsiýetini aýan edýän alamat bolýar.

- Bu ryyma görä iki gözünü aralygynda haly bolan ýşkbaz bolýarmış. Olaryň gylygy mylaýym, özlerem diýseň mähriban bolarmış, iki gözünü ortasynda meňi bolan aýal bolsa erkek kişini, erkek kişi bolsa aýaly mylaýym gylygy, mylakatlylygy bilen bada-bat özüne maýyl edermiş.

- Çat maňlaýynda meňi bolan adam diýseň bagtly bolarmış, dünýäde zar zady bolmazmuş, geljege diýseň ynamly gararmış. Olaryň ýsgy gaýnap durarmış, söýüşýäni köp bolarmış. Ýone olar gopbamsy bolarmışlar. Durmuş olary kynçylyklaryň üstünden eltermiş.

- Meňliniň roluna ýüzi hally gyzy surata düşüripsiňiz? Ady Meňli bolany üçin şeytdiňizmi? Ýone Meňliniň meňi gulagynda, burnunda ýa başga bir ýerinde-de bolup biler-dä? – diýip, sorag berenimde Alty Garlyýew maňa şu ýokarda getiren rymlarymy aýdyp beripdi.

Ol: «Beýik şahyry Meňli görki-görmegi bilen däl-de, ýürek mähri, mylakatlylygy, mähremligi bilen özüne bendi edendit diýip çak edýän» diýibem sözüniň üstüne goşupdy.

Bu rymlar ýerliklimi, dälmeli, synap gorerin diýseňiz eşiden, okan zatlarymdan peýdalanyp, menem size birnäçe maslahat bereýin. Galany siziň özüñize bagly.

- Durmuş ýoly giňdir, giden derýadır. Onda pylan zat meniň bilen-ä bolmaz diýip bolmaz. Bilip bolmaz. Bir sebäp bilen iki gulagynda-da goşa haly bolana duş geläýseňiz ägä boluň. Olar mekir hem duýgur bolarmışlar, boljak işleri öňünden bilermişler. Özlerem diýseň kitaphon, üstesine-de ukyplı bolarmışlar. Olaryň ukyby göreni haýran galdyrmyş. Maşgalasyna

wepaly bolarmyşlar, çagalary köp bolarmyş.

- Gulagynyň birinde goşa haly bolanlary görseňiz ýanyна gülüp baryň, olaryň ýürekleri açık, yüzleri gülüp durandyr, öyi mydama ala-ýazdyr, dostlaryndan doludyr. Olara söwda et, şertnama baglaş diýseň... Olaryň aňy-üşügi söwda-satyga, pul toplamaga ýugrulan bolar. Yöne käte şu açık ýüzlilikleri, myhmansöýerlikleri olary kyn ýagdaýda-da goýup bilyändir.
- Durmuşdyr, bilip bolmaz, sag gulagynda ýeke-täk meňi bolan bilen iş salışmaly bolaýsaňyz, aýtjak sözüñizi saldarlap görüp, onsoň aýdyň. Olar akylly, dana bolýandyr, basjak ädimini ölçerip-biçip basýandyr. Özdiýenlidirler, yñdarmaragam bolýarlar. Beýle adamlar hakyt syýasat üçin ýaradylan bolýarlar, köp zady bilyärler. Yöne häsiýetleriniň umumy beýanyny hem unutmaň – özlerini hondanbärsi tutýandyrlar. Olaryň işini görýänem häsiýetlerindäki şu kemçillik bolýar.
- Men size ýene bir maslahat bereýin – gulagynyň içinde goşa haly bolanlar bilen gabat gelseňiz olaryň biçak edenli we dikdüşdi bolýanlaryny unutmaň. Olar bir diýenlerini tutup, ýer depip durandyrlar. Şeýdibem iş salışýan adamlaryna hupbat ýuwutdyryandyrlar, sazyň ölemenidir. Olar saz baş goşup, şol ugurdan gitseler uly abraýa ýetýärler. Yöne bular zatdan heder edýän däldirler.
Agyr, çözmesi kyn meselelerini şänik döwen ýaly edäýyändirler.
- Ýola çykсаñyz eñegi meňli bilen çykyň, olar çydamlydan göwünleri giň, geçirimli bolýarlar. Yöne bular durmuşda özlerine peýdaly möhüm wakalary, işleri duýgulary duşlaryndan geçenden soň bilip galýarlar.
- Dost tutunmakçy bolsaňyz men size burnunyň ujy meňli adamlardan dost tutunmagy maslahat berýän. Olaryň ýanynda müşgil iş bolmaz, edenleri şowunadyr. Özlerem göwünleri näme islese, şonam edýändirler, telekeçidirler, tutan işlerem şowuna düşüp barýandyr. Giň göwün bolýarlar, olardan köp peýdaly maslahatlar alsa bolýar.

- Ýokardaky dodagynda, burnunyň aşagynda meňi bolanlar özlerine erk edip bilyän adam bolýarlar. Beýle adamlar tutan maksadyna zähmete, güýjüne, zoruna daýanyp ýetýärler. Oňat ýaşamany gowy görýärler, gymmat lezzettlere dalaş edýärler, özlerem dostlaryna, maşgalasyna diýseň wepaly bolýarlar.
- Burnunyň ortasy hally bolanlar salyhatly, sypaýydan edepli, telekeçi bolýarlar. Hemiše töweregindäki adamlara kömek etmäge, hemayat bermäge çalyşýar. Olaryň sözünüň ýalany bolmaz. Ýone yñdarma ynanjaň bolýarlar. Aýylan zada garaçyny bilen ynanjaň bolýar. Köplenc olar ezýeti öz ynanjaňlyklaryndan hem çekýärler.
- Gaşlarynyň ortarasında haly bolanlaryň keýpleri mydama çag bolar, şady-horram bolarlar. Degşip-gülüşmek olaryň halaýan zadydyr. Baran ýerlerem ala-ýazdyr. Toý-tomga barsalar orunlary tördedir. Beýle adamlaryň hyrydaram köp bolýar. Onuň dilewarlygynyň, suhangöýliginiň il içinde-de, işde-de oña peýdasy ýetýär, onuň diýenem geçýär. Ýolbaşçylary hem olary oňat görýärler. Bulardan dost tutunyp bilseňiz olaryň size-de köst-ä ýetmezdi.
- Dodagynyň sag gapdaly meňli hyálbent bolagan bolýar, bir tutan işini soňuna ýetirmän taşlaýar, köpeltjek bolýar, ýone yetişibem bilenok. Aýaklaryny uzadyp arkaýyn otursn wagtynyň üstünden barjak gümanyň bolmaz.
- Dodagynyň çepinde haly bolan salyhatly, sypaýy bolýar. Özleriniňem bussur-ýassyry bolmaz, göwnüne gelen zady aýdar goýbererler. Durmuşdaky ownuk zatlara-da uly ähmiýet berer, gaýgy eder ýorerler.
- Dünýäniň ähli gaýgy-gamyny başyñyzdan aýlap uraryn diýseňiz gaşynyň iki ujunda-sa meňi bolanlar bilen dost boluň. Haýsy gaşynda bolsa bolaýsyn, onuň ähmiýeti ýok. Olaryň güzeran, durmuş barada aladasy bolmaz, bilip bolmaz, güzerany agralaýanda-da olar oña känbir ähmiýet hem berip duran däldirler.

- Ýokarky dodagynyň aşak eteginde haly bolanlaryň işi mydama şowunadyr. Şol sebäpli hem olar läliksi bolýarlar, naharyna-da gyzmarakdyrlar, tagamam seljeriberýändirler. Özlerem titi geýinýändirler. Aň-düşünjeleri ýüzleýjedir, çöplemedir, ondan-mundan okanja, eşidenje zatlaryndan başga zat bilmezler. Bularyň häsiyetleri hem keýplerine görädir – ynha, görseň, dälişgen, ynjk adamdyr, soň bir görseň, mylaýym, sypaýydyr. Içiňden «Be, bu şol öñki gören adamymmykanaý?» diýip, geň galarsyň.
- Bilimli, sypaýy, edenli, alçak görseňiz aşakky dodagyny siňe synlaň, bir ýerinde haly bardyr. Beýle adamlar kim-de bolsaň seniň diliňi tapyp bilyändir. Yöne menden maslahat: olar bilen jedel tutujy bolaýmaň, utularsyňyz. Olar jedelde hemiše jedeliň rüstem tarapyny çalýarlar. Bular her hili çylşyrymly wakalardan hem dogry netije çykaryp, şolardan hem baş alyp çykýarlar.

Ynha, okyjym, meň barada okan, eşiden zatlarymdan ýadyma düşenini saňa aýdyp berdim. Bu, elbetde, halk pähimi, yrymy. Bu zatlara ynansaň-da bolar, ynanmasaň-da. Yöne öten-geçenlerimiz-ä «Sag gözüň Gündür, çep gözüňem Aý. Meňler hem olaryň daşyndan aýlanýan ýyldyzlardyr» diýip, olaryň bedeninde ýerleşişinden çak tutup, ýüzi meňlileriň gylyk-häsiyetin-ä däl, eýse geljek ykbalyny hem aýdyp berermişler. Yöne beýle derejä ýetjek bolsak bize geçmişimizden köp zatlary öwrenmek gerek.

Setdar GARAJAÝEW. Psihologiyá